

"אשרי תמימי דרך" (תהלים קיט)

מזמור תמניא אפי, הוא מזמור שיר, המושר בטעמי ניגון. אין דברי
עניניו נשמעים, בלי ניגון.
ניגון השיר משרה על השר, המשורר, רוח עליון, עדין, רוח הקודש.
והוא שר מזמור קודש, מתחנן, ומתרפק, בכוסף געגועי נפש, ורוח, רוח חכמה
ובינה, רוח דעת ויראת ה', מלא אהבת.
והדברים נשמעים במלוא מובנם, מלאים רוח, ואושר.
בתמניא אפי, בכל פסוק, נזכר, דרך, או תורה, או עדות, או
פקודים, או אמירה, או חוק, או מצוה, או משפטי או דבר.
כאשר הזכיר כבר בעל המסורה, ור"א ׳ עזרא, בראש המזמור.

דבר

הדבר, דבר אלהים, המימרא, הלוגוס, דבר החכמה והבינה, הוא
נשמע ברוח הקודש, במזמור אשרי תמימי דרך, בכל אות, בגוונים
שונים.
גמל על עבדך
אחיה ואשמרה דברך
מתחלה, בא, עוד אין הופעת הדבר, עוד לא התגלה.
וב"ב השאלה והתשובה.
במה יזכה נער את ארחו,
לשמור כדברך.
ומדבר לאמרה
בלבי צפנתי אמרתך
למען לא אחטא לך
ומברך ברכת התורה
ברוך אתה ה', למדני חקיך
ומסיים בדבר,
בחוקתיך אשתעשע
לא אשכח דברייך
ומבקש, ומתחנן, ומתפלל, מתוך יבשת וחורב וצמאון, החייני, תחיה נפשי,
יתחדשו חייה, ואשמרה, אחכה לדבר ד',

אשמרה דברך.
וחזור ומבקש להחיות גפשו בהופעת הדבר,
דבקה לעפר נפשי
חיני כדברך
החיני בזה שיופיע, כאשר יופיע דברך.
דלפה נפשי מתוגה
קימני כדברך
גפשי הולכת ונמסת, נמוגה, דולפת, מתוגה ועצבון,
ואך כאשר יופיע הדבר, הדבר האלהי, תחיה ותתקיים.
ומדבר לאמרה,
מהדבור הכללי לאמרה המיוחדת, המסוימה.
הדבר לעצמו, הדבר, באיכותו העליונה, בחיותו, הוא המחיה והמקיים.
ואז פונה לדבר המיוחד, במהותו, התוכן, המורה ומגיד מה, ומצפה לכך
הקם לעבדך אמרתך
אשר ליראתך
האמרה המיוחדת במדינתה, המביאה ליראתך.
ואם יש מתוכחים, חולקים, ומחרפים, עונה להם,
כדבר, הנשמע לי, ובטוח, שכן הוא כדבר.
ואענה חורפי דבר
כי בטחתי בדברך
בטוחני, כי הדבר, הנשמע לי, הוא אמת וצדק, וכן יקום.
ואם מתעורר בו ספק, שמא אין זה דבר אמת,
שמא אין זה דבר טהור, אמת וקיים לעד,
הוא מתפלל,
ואל תצל מפי דבר אמת עד מאד
כי למשפטך יחלתי
ואם הדיבר לא בא, או בא ולא נתקיים,
הרי הוא מבקש, לזכרו, כי לזה ייחל,
זכר דבר לעבדך
על אשר יחלתי
כי בזה כל חייו, בזה כל נחמתו,
זאת נתמתי בעניי
כי אמרתך חיתני
והוא שומר את הדבר, ומצפה לקיומו,
מיחל לו שיחוננו, כאמרה, שהיתה לו,
ומתפלל בכל לב,
חליתי פניך בכל לב

חנני כאמרתך

טרם נענה, טרם ישמע הדבר, לא ידע, הוא שוגג,
אלא שומר ומצפה לאמרה,
אמרה המיוחדת לו, ומלמדו דעת, הן או לא,
טרם אענה אני שוגג
ועתה אמרתך שמרתי
וכשיבוא הדבור לו, לא רק לו הוא, אלא בשורה הוא לרבים,
ישמעו מפיו דברי ד', שלו ייחל.
יראיך יראוני וישמחו
כי לדברך יחלתי
יהי נא חסדך לנחמני
כאמרתך לעבדך
הנני קטן ודל, ואיני ראוי לחסד עליון, ושישימו עיניהם בי,
ובכל זאת יהי חסדך עלי, לנחמני מיגוני,
כאשר תבוא ותופיע אמרתך, לעבדך.
חלה הפסקה, ונפשו מיחלת לדבר, לדבר ד', שזו ישועתה,
כלתה לישועתך גפשי
לדברך יחלתי
והוא מצפה ומיחל, לאמרה, מתי תבוא, תופיע,
כלו עיני לאמרתך
לאמר מתי תנחמני
השינויים, החליפות, וההפסקות, זה בנפש האדם.
אך בעולם, הדבר, הוא חק עולם, נצב, קים לעד,
לעולם ד' דברך נצב בשמים
ולפי המסורת והמקובל באומה, הדבר החוק נשמע ביחוד,
וביותר, ביום קדוש, ביום הדין, שאז מברכים ומודים,
ודברך אמת וקים לעד,
למשפטיך עמדו היום
כי הכל עבדיך
הדבר זקוק לעובד, עבד ד', תמים דרך,
השומר רגליו מכל רע,
מכל אורח רע כלאתי רגלי
למען אשמר דברך
הוא דבר החכמה והמוסר כאחד.
וכשמגיעה האמרה,
היא נמלצת, מחוטבה ומוצקה, קצרה, מועט מחזיק מרובה,
והיא מתוקה, אמירה געימה, מתוקה מדבש!

מה נמלצו לחכי אמרתך
מדבש לפי

הדבר, הדבור, הוא המורה והמכוון דרך,
מאיר ואור לו

גר לרגלי דברך
ואור לנתיבתי

משכיל בחכמה ומוסר, גם מורה בהליכות חיים,
וגם אור נערב, נעים, אור שמח,
אמנם בעיקר מורה דרך, בה ילך.

נשבעתי ואקימה

לשמר משפטי צדקך

הדבר תכנו הוא משפט צדק, משפט הבינה העליונה, בצדק עלי
כמו הדבור השכלי בנפש האדם.

כאשר מתרבים סעיפי המחשבות השונות, המנוגדות,

הוא חותר לתורה שלמה, וזו מתגלה לו בדבר ד',

לו מיחל, אליו יפנה למגן לו, לאמתתו,

סעפים שנאתי ותורתך אהבתי

סתרי ומגיני אתה לדברך יחלתי

והאמרה תסמכהו, ותחייהו. ושברו ותוחלתו,

שתתקיים, ולא יבוש, כי לא תתבדה.

ולזה מתפלל,

סמכני כאמרתך ואחיה

ואל תבישני משברי

הדעת אינה אלא בדבר, הדבור המתגלה,

הוא אור מאיר הכל בלעדיו הוא בער, לא יבין,

פתח דבריך יאיר

מבין פתאים

האמרה צרופה מכל סיג, בר בלא תבן, שום דבר בטל,

ואת זה אוהב העובד, עבד ד',

צרופה אמרתך מאד

ועבדך אתבה

הדבור מתגלה בדממת לילה, בניגון קול תפלה,

בשיר משכיל לענות, קורא למענה, ומיחל לדבר

קדמתי בגשף ואשועה לדברך יחלתי

קדמו עיני אשמורות לשיח באמרתך

והדבר, עיקרו וראשיתו תוכנו ומהותו, אמת וצדק,

לא רק בנפשו פנימה, אלא גם מחוצה לו, במציאות, בעולם,

ראש דברך אמת
ולעולם כל משפט צדקך
וכשמתגלה האמרה, המיוחדת, המסוימה, זהו אוצר הון רב,
כמציאה גדולה, הבאה פתאום, לששון גיל נפש מוצאה,
שש אנכי על אמרתך
כמוצא שלל רב

עדות

העדות, הסמל, הסימבולון, המעבר, לבלתי נראה, הרומז אליו, זו תכונת ההגיון
השמעי, התורנית והממשלית.

אשרי נצרי עדותיו
העדות, הרומזת לבלתי נראה, ומעידה עליו.
שומרים העדות, את האמצעיים, המתווכים, ומעלים לעיון, הבלתי נראה,
ובכל לב ידרשוהו
בדרך עדותיך ששתי
כעל כל הון

אותו עצמו איני מוצא, אלא עדותיו, המעיד עליו,
בדרך המעביר, וממשל, אליו, הקרוב לו, זהו היש,
ומהיש אל האין, והחכמה מאין תמצא.
זהו כל ההון הרכוש שלי, ההון היש.
בדרך עדותיך, המוליכה אליך,
ששתי כעל כל הון, זהו כל ההון, שלי.
גם עדתיך שעשעי
אנשי עצתי

העדות, האמצעים, הסמלים, הסימבולים, הנעימים, באור נעים ומשמת,
הם כל שעשועי, והם נותנים לי, עצה, כיצא למצוא,
את אשר בכל לב אדרשוהו, לקרבה אליו, קרוב ד' לכל קוראיו.
דבקתי בעדותיך ד'
אל תבישני

העדות, בעלי עצתי, המיעצים, ומקרבים, למי שדורשים אותו בכל לב,
כיצד למצוא אותו, דבקתי בעדותיך ד'.
ותפלתי, שלא אכזב, שלא תכסני בושה, ד' אל תבישני.
ואדברה בעדותיך נגד מלכים
ולא אבוש

אפרסם דברי על ההגיון השמעי, האמרה, דבר ד',
וחבניתו ההמשלית, והתורנית,
נגד כל העמים, וגדוליהם, ומלכיהם, ולא אבוש.

כחסדך חייני

ואשמרה עדות פיך

שמיעת הדבור מפי עליון, המאמר, הגשמע, אינו אלא מעבר,

סימן, עדות לנמצא העליון, שמעבר לו, ממעל לו,

והוא מורה אליו, מעיד עליו ועדות זו חסד עליון הוא.

ואשמרה זאת, לזכרון עולם.

לי קור רשעים לאבדני

עדתיך אתבונן

הספקות, והטענות, של הרשעים, הם עולים עלי, לאבדני מרוב ספק,

אבל אם אותו לא אדע, לא אשיגהו,

הרי אתבונן בעדותיו, בסימנים ובאמצעיים, המרוממים,

המעידים עליו, ומורים ומביאים אליו.

נחלתי עדותיך לעולם

כי ששון לבי המה

העדות עליו, האמצעיים, החזיונות, והרוממות, ברוח חדש, המתחדש,

חולף ועובר, מצב הרוח אינו תמיד, בכל עת. אך גם כי יחלוף ועבר,

העדות, העדויות, שהיו הם נחלתי לעולם, ובהם מרפא פצעי נפשי,

המחפשת ומבקשת אמתת חייה, ששון לבי המה.

סיגים השבת, כל רשעי ארץ

לכן אהבתי עדותיך

כל המחשבות הזרות, של רשעי ארץ, השוללים,

הם סיגים, פסולת, שאין להם קיום, נשלכים חוצה.

לכן אהבתי עדותיו,

המעידים עליו, האמיתיות, המזוקקות, הקימות לעד.

עבדך אני, הבינני

ואדעה עדותיך

האמונה היא בדבקות, דבקות עבד אל אדוניו.

אבל אני מבקש דעת ובינה, להבין עניני האמונה,

ולדעת מה ואיך הן עדות, לדעת הבלתי ידוע, כיצד להבין את זה,

והנני מתפלל, עבדך אני, אבל הבינני.

צוית צדק עדתיך

ואמונה מאד

העדות, האמצעיים, המרוממים, הנעלים, הם אמת וצדק, נכונים הם.

אמנם בעצמם הם אמונה מאד, יסודם באמונה, בדבקות נאמנה ל

צדק עדותיך לעולם

הבינני ואחיה

החיות היא באמונה, וצדיק באמונתו יחיה,

האמונה והצדק, צדק האמונה, ואימותה בהבנה, בכינה.
היא מחיה אותי, האמונה וההצדקה, וההאמתה בכינה.

קדם ידעתיך מעדתיך
כי לעולם יסדתם.

קודם כל אדע, לא אותך עצמך,
כי אם העדויות, המעידות עליך,
כי הן לעולם.

שמרה נפשי עדתיך
ואהבם מאד

הדרך, ההשחדלות, והשמירה, לקיים, היא שמירת העדות,
להגיע ולחדש כפעם בפעם, את המצב הנפשי הרוחני המרומם,
שבו מתגלה ומתרום הרוח העליון, המאיר, המשמח,
ואם עבר וחלף,
אשמרהו בזכרוני, ואצפה לשובם, ואהבם מאד.

פ ק ו ד י ם

הפקודה הוא הצו המוחלט, הפנימי, יסוד המוסר.
המצוה מה לעשות, ומה לא לעשות. התובע, לעשות או לא לעשות.
מקורו עליון, בלתי נודע, המוסר האלהי.
אתה צוית פקודיך
לשמר מאד

הפקודה, הצו המוחלט, מקורו עליון, ממך,
אתה צוית פקודיך.

הפקודים, הצוים המוחלטים, התביעות והדרישות המוסריות הטהורות,
הם מתחלה בלתי מובנים, מאין באים, ואיך. הם נפלאים.

דרך פקודיך הבינני
ואשיחה בנפלאותיך

כל התשוקה, השקיקה, היא לפקודי המוסר הטהור,
הם המחיים את הנפש, מטהרים אותה.

הנה תאבתי לפקודיך
בצדקתך חיני

לפעמים סרים מדרכי המוסר, ומפקודיו הטהורים, התובעים,
ואז כמעט הנפש כלה, כחותיה דלים ואוילים, כלים.

כמעט כלוגי בארץ

ואני לא עזבתי פקודיך

אבל מתעודדים, להחזיק בעץ החיים, ולא לעזוב.

הפקודים, הצווים המוסריים, הם כמו חדשים בנפש,

אבל יש להם מסורת, בם החזיקו מדור דור, הזקנים.
מזקנים את בונן
כי פקודיך נצרת י
הפקודים, הצווים המוסריים, המוחלטים, הם ממקור המוסר הטהור,
ממקור הבינה המוסרית הטהורה.
לא כן הפקודות המוסריות המלאכותיות, שבודים ומתקנים ללכת בהם,
בארחות מוסר חלוני, בדוי.
מפקודיך את בונן
על כן שנאתי כל אורח שקר
על כן כל פקודי כל ישרתי
כל ארח שקר שנאתי
כלל הפקודים, הכלל הגדול היסודי, הוא כללותם.
הפקודה לאיש, היחיד, המוסרי, היא היא הנתונה לכלם,
לכל אנשי המוסר, לכל.
וכן החק היסודי של התבונה המעשית,
עשה ככה, שהמדה הגדולה של רצונך, תוכל להיות עיקר החוקה הכללית
על כן כל פקודי כל ישרתי
אני מאשר לי פקודים כלליים, לכלם, פקודי כל.
לא כן הפקודים של מוסר מעשי חלוני,
כל אורח אישי, פרטי, שנאתי, הוא אורח שקר.
כל אורח שקר שנאתי

דרך

ההליכה למחוז חפצו, בתמימות, בכל הלב ובכל הרצון,
בהחלטה עזה, כנה, במסירות, כולו לד', בתורת ד',
הוא תחלת המוסר, יסודו. המחדש את הנפש והרות, ומאשרת.
אשרי תמימי דרך
ההולכים בתורת ד'
יש מוסר אישי, בדרכים מיוחדים, חלוניים,
המסוללים במעשים ופעלים מיוחדים, שלפעמים הם מפעלי עול.
לא זו הדרך, דרך תמימים.
אף לא פעלו עולה
בדרכיו הלכו
הדרכים הכוללים, דרכי עולם, המסויגים בחוקי צדק,
הם דרכיו, דרכי ד', במ הלכו.
הדרכים הפרטיים החלוניים, הם מתמוטטים, אינם גכונים וקיימים.
ותוחלתי תקותי ותפלתי,

אחלי יכונו דרכי

לשמור חקיך

יהיו גכונים וקימים לעד, מכוונים לחקי עולם.

לא הדרך המוסרית, המנותקת מהתכמה, והמחשבה האלהית,

אלא המחוברת והמאוחדת בדרך המדע, והמחשבה האלהית,

המוליכה אליה, והמעידה עליה, היא עדותה, זו הדרך,

המביאה ששון וגיל.

בדרך עדותיך ששתי

כעל כל הון

מתחלה תועים בדרכים שונים, בנסיונות ספורים, לא דרך אמת,

עד כי נשמע מענה, הדבר-החוק הנשמע,

חק עולם, שזקוקים ללמדו,

דרכי ספרתי ותעגני

למדני חקיך

דרך שקר הסר ממני

ותורתך חנני

הדרך הכללית, דרך עולם בחוקות עולם, ובתורת ה',

היא דרך האמת.

הדרך הכללית, דרך עולם, היא הדרך התורנית, דרך המצוות,

ואם כי מצוות פרטיות, תורות פרטיות, גראות צרות, ומצומצמות,

הן הן המרחיבות הלב, באופק רחב,

דרך מצותיך ארוץ

כי תרחיב לבי

הורני ד' דרך חקיך

ואצרנה עקב

הדרך הכללית, דרך חקי עולם, חקי ד',

זקוקה להוראה עליונה, הרואה בהופעה אלהית, לתורות דרך חקי עולם.

והנני מתפלל, הורני ד' דרך חקיך.

ואז אתאמץ לנצר אותה, ללכת בה, אט אט, עקב.

אבל גם הנתיב הפרטי של המצוות הפרטיות,

צריך להדרכה, לעזר, לסייעתא דשמיא.

הדרך הכללית היא מתוך דעת עליון, דעת ד',

והדרך הפרטית, נתיב המצות, היא מתוך רצון, וחפץ לב.

הדריכני בנתיב מצותיך

כי בו חפצתי

העבר עיני מראות שוא

בדרך חניני

דרך חקי עולם, דרך ד', הברורה והישרה,
צריכה היא לזהירות מנטיה כל שהיא, מראות שוא.
כל ראית שוא, כל ראות מראות שקר,
תביא לאבדון, תאכל מות. בדרכך חייגי
חשבת י דרכי,
ואשיבה רגלי אל עדותיך
אמנם הדרכים רבות, ושונות, ללכת בהן.
אבל אבחר בדרך, המוליכה אל עדות,
המעיד ומעביר אליך.

אשרי תמימי דרך
ההולכים בתורת ד'
ההתחלה היא ההליכה, התנועה, הבקשה, החפוש,
בכל הלב, בשלמות, תמים דרך.
הדרישה היא בכל הלב, למצא, להכיר, לדעת, את הבלתי ידוע
על כן שומרים ונוצרים בכל הלב את עדותיך,
את המעיד עליו, את המעביר ומקרב אליו.
אשרי גוצרי עדותיך
בכל לב ידרשוהו
אמנם זקוקים גם למעשה טוב, לפעולות צדק,
אף לא פעלו עולה
בדרכיו הלכו
בדרך, עוד לא הגיע אליו,
ובושה חכסה פניו, עני בדעת, אפס.
אבל ברורה המצות. הפקודים, הם צדק ואמת,
אז לא אבוש
בהביטי אל כל מצותיך
וזה עלי לשמור, לקיים את החקים, והמצות.
וחפלתי, כי לא אשאר עזוב, בלעדו.
את חקיך אשמור
אל תעזבני עד מאד
הדרישה היא בכל הלב, הבקשה והחפוש במחשבה, בלב,
ויש טעויות, ושגיאות, במחשבת הלב,
בכל לבי דרשתיך
אל תשגני ממצותיך
המצות, הפקודה, היא טהורה, גאמנה, ודאית, עליונה,
היא אמרתו, קול דברו, הנשמע לי.

בלבי צפנתי אמרתך
למען לא אחטא לך
שמירת המצוה, בתור אמה, אמרתו, דברו, הצפונה בלב,
זה יגן עלי, כל אחטא, במחשבה, בדעה,
גם במעשה, בהנהגה, לא אחטא לך.
הגמול, לכל העבודה, וההשתדלות, בבקשה ותפלה,
ובקיום המצוה, המענה על זה, השכר,
היא החיות, ושמירת הדבר, דברו.
גמול על עבדך
אחיה ואשמרה דברך